

Naročnina listu: --
 Celo leto . . . K 10.—
 Pol leta . . . " 5.—
 Četrť leta . . . " 2.50
 Mesečno . . . " 1.—
 Zunaj Avstrije: ----
 Celo leto . . . " 15.—
 Posamezne številke
 -- 10 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 vin.
 od 6 redne petivrstice; pri
 večkratnih oznanilih velik
 -- popust. --
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Pomorski boji mesca aprila.

Boji na soški fronti. — Premikanje italijanskih čet. — Francozi se baje pripravljajo na novo ofenzivo. — Car se posvetuje o novih podjetjih. — Španska ostane nepristranska — Vojskina nevarnost med Ameriko in Mehiko. — V Ameriki za večje oboroženje.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 14. maja.

Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Nič novega.

Italijansko bojišče.

Na Doberdobski gorski planoti je bil v srđitem boju hud italijanski napad z ročnimi granatami zahodno od Sv. Martina po noči odbit. Sicer je pa bilo bojno delovanje malenkostno. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 14. maja.

Francosko bojišče.

Nemški poizvedovalni oddelek je udril severno od mesta Armentieres v drugo sovražno črto, je razstrelil rov z minami ter ujel 10 Angležev. V kraju Givenchy en Gohelle so bile izvršene razstrelbe min v angleški postojanki in za nemške čete uspešni boji v jarku in vdolbini. Na zahodnem bregu Moze je bil francoski napad z ročnimi granatami na višino „304“ odbit. Obojestransko artilerijsko delovanje na obeh bregovih Moze je bilo živahno.

Rusko bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Balkansko bojišče.

Nemški ogenj iz pušk je pregnal sovražna letala, ki so metala bombe na Doiran in Mirovac (severno od Soluna).

Pomorski boji mesca aprila.

V mescu aprilu je bilo od naših in nemških podmorskih čolnov oziroma min potopljenih 96 sovražnih trgovskih ladij z 225.000 tonami obsega.

Vojska med Ameriko in Mehiko.

Francoski listi poročajo iz Vašingtona, da vsa zunanja znamenja kažejo, da je vojska med Mehiko in Združenimi državami sedaj neizogibna. Drugo ameriško vojaško odposlanstvo je udrlo v mesto Chihuahua, kjer se je zbiralo 25.000 pristašev generala Carranza. Ker so bila pogajanja radi takojšnjega odpoklica ameriških čet brezuspešna, napetost med obema deželama dan za dnevom raste. List „Petit Parisien“ poroča iz Vašingtona, da se je vse Amerikance pozvalo, da naj takoj zapustijo Mehiko.

Vojno navdušenje v Ameriki.

Angleška poročevalnica javlja iz New-Yorka: V soboto je naredilo nad 100.000 ljudi obhod ter zahtevalo, da se pomnoži ameriška armada.

Taft proti Angliji.

Predsednik ameriškega Rud. križa Taft je pozval državne oddelke, da protestirajo proti temu, ker

Anglija zabranjuje dovoz zdravil in zdravilnih predmetov v Nemčijo, čeprav bi bila po pogodbi iz leta 1906 k temu primorana.

+ Stolni prošt Karol Hribovšek.

Danes zjutraj, dne 15. maja, se je po Mariboru bliskoma raznesla govorica, da je po noči ob 1/2 eni uri po kratki, a zelo mučni boleznii izdahnil svojo blago dušo lavantski stolni prošt, prelat Karl Hribovšek. Vest za Maribor ni prišla nepričakovano, kajti huda pljučnica, ki je vrgla od dela in let oslabljenega moža pred dobrim tednom na bolniško posteljo, se je neugodno razvijala. Vendar je mnogo oči zasolželo, mnogo sočutnih src zastokalo in mnogo duš se dvignilo k pobožni molitvi, ko se je izvedelo, da je zatisnil g. prelat Hribovšek svoje trudne oči k večnemu počitku.

Vsi, ki so mu stali blizu, so izgubili s pokojnikom ljubeznjivega, dobrega, plemenitega svetovalca, in očetovskega prijatelja. In veliko mu jih je stalo blizu. Velik del lavantske duhovščine je v njem spoštoval svojega duhovnega očeta, svojega spiritala, drugi velik del svojega bogoslovskega ravnatelja. Idealna smer v naši duhovščini, njeno navdušenje za vse dobro in plemenito, njena gorečnost v dušnem pastirovanju, njena velika ljubezen do dobrega, priprostega ljudstva, vse te odlične lastnosti naše duhovščine so imele v bogoslovju izbornega, skrbnega vrtnarja, bivšega spiritala in ravnatelja lavantskih bogoslovcev, preč. g. Karola Hribovška.

Pokojnik je bil vzor skrbnega in vestnega delavca. Vse obširno delo škofijske pisarne je zadnja leta slonel na njegovih ramenih. Od ranega jutra do poznega večera je sedel v pisarni ter delal. Njegova sodba v vseh zadevah je bila zrela, modra, njegovo delo skrbno in temeljito. Skušnje, ki si jih je nabral s svojim službovanjem na različnih zelo važnih mestih diecezanske uprave, so ga usposobile za moža, pri katerem se duhovniki radi iskali modrih nasvetov in tolažbe.

V prejšnjih letih je pokojni g. Hribovšek posebno slovel kot izmed najboljših, najspretnjših in najčustvenjših cerkvenih propovednikov. Beseda mu je tekla gladko in mirno, glas je bil prijeten in iz vsega prednašanja je zvenelo globoko prepričanje in nežnočuteče, pobožno srce. Saj pa je tudi bil pokojnik otroškovernega, ganljivo pobožnega srca, ki je vsakega ganilo in vspodbujalo k posnemanju. Bil je pač vrl sin verne, nežnopobožne slovenske matere, za to tudi tako vnet častilec Marijin. V Marijinem mescu so ga nebesa poklicala k sebi.

Žalost nad izgubo vzornega stolnega prošta je objela lavantski kapitelj, se razširila nad vso lavantsko škofijo ter se naselila v srce vseh, ki so ga ljubili in spoštovali.

Rojen je bil dne 2. novembra 1846 pri Sv. Juriju ob Taboru. V duhovnika je bil posvečen dne 23. julija 1869. Služboval je kot II. kaplan od 18. avgusta 1870 do 31. julija 1873 v Gornjemgradu, od 1. avgusta 1873 do 9. aprila 1877 kot II. kaplan v Žalcu, od 10. aprila 1877 do 30. avgusta 1882 kot katehet na meščanski in deški ljudski šoli v Celju, od 1. septem-

bra 1882 do 20. avgusta 1890 je bil spirital v bogoslovnici v Mariboru. Dne 1. maja 1890 je bil imenovan za začasnega ravnatelja knezoškofijske bogoslovnice, katero mesto je zavzemal do 21. avgusta 1890, ko je bil imenovan za pravega ravnatelja. Kot tak je služboval do 31. avgusta 1902. Od 20. januarja 1. 1893 do 31. avgusta 1905 je bil prodirektor bogoslovnega učilišča, od 1. oktobra 1901 do 30. sept. 1909 je bil profesor pastirne.

Dne 10. decembra 1901 je bil imenovan za stolnega dekana v Mariboru. Na tem mestu je ostal do 31. marca 1907, ko je bil imenovan za ravnatelja knezoškofijske pisarne. Stolni prošt je postal dne 1. aprila 1907. Duhovni svetnik je postal leta 1883, kanonik in konsistorialni svetnik leta 1890. Leta 1897 je bil imenovan za papeževga hišnega prelaža. Dne 30. novembra 1908 je bil od cesarja odlikovan s komturim križem Franc Jožefovega reda.

Pokoj blagi duši!

Pogreb se vrši v sredo, dne 17. maja, ob 4. uri popoldne.

Madžarska kolonizacija.

Glasilo madžarske visoke finance „Pesti Hirap“ objavlja zanimiv članek o madžarski narodni ek-sistenci ter pravi:

Spoznali smo, da korenini narod v svoji zemlji. To moramo ohraniti in razširiti. Imeti moramo dovolj zemljišč, da jih bomo razdelili med junake, ki se vrnejo iz vojne in med rojake, ki se vrnejo iz dežele, kamor so se bili svoj čas izselili (mišljena je tu pred vsem Amerika. Op. ur.). V času srečnega preobrata v vojni se je naši politiki posrečila uspešna špekulacija v anektiranih delih tujih držav in v seji finančne centrale je bil predložen predlog, da se za-sigura Madžarom na teritoriju osvojenega Srbije primernih zemljišč. Dosedaj smo svojo zemljo le preradi prepuščali Rumunom, Italijanom, Belgijcem, Avstrijcem in Nemcem, ki vsi posedujejo pri nas mnogo zemlje. To se mora v bodoče prepričati. Ustvari naj se zakon, da sme na Ogrskem kupiti zemljo samo madžarski državljani ali pa taka družba, ki se nahaja tu pod kontrolo vlade. Nadalje naj se sklene zakon, da morejo biti ogrski državljani le take osebe, ki znajo madžarsko. Tak zakon bi še posebno posvedočil čuveno madžarsko gostoljubje, ker bi se tolažil tako, da sprejemamo tujce tako radi pod svojo streho, da jih želimo napraviti za svoje državljane. Zakon bi moral imeti vzvratno veljavo, da tako pridobimo nam že iztrgano zemljo zopet za svoj narod. V zemljiški politiki, ki sistematično štiti lastne narodne interese nam naj bo Nemčija vzor. Za junake, ki se bodo vrnili iz vojne, bo treba kolonij. Dobra kolonizacijska politika bo najglavnejša naloga vlade. Udejevtvijo naj se predlogi škofa Prochaske (o katerih smo že poročali. Op. ur.) in nakupi naj se v osvojeni Srbiji dovoli zemlje, saj je baš tam sedaj mnogo posestev brez gospodarja. V deželi, kjer je bilo prelite toliko madžarske krvi, si moramo zasigurati krepko madžarsko življenje.

Italijansko bojišče.

Če smemo verjeti poročilom švicarskih listov, se Lahi pripravljajo na novo ofenzivo. Poroča se sedaj namreč o velikem premikanju čet v severni Italiji. Zadržne dni so se vršili boji za posamezne posto-

janke na goriški fronti. Naši so pod velikimi sovražnimi izgubami odbili napade na Mrzli Vrh, gori Sv. Mihaela in Sv. Martina.

Italijanski napadi na Mrzli Vrh.

Italijani so dne 11. maja naše postojanke na Mrzlem Vrh dvakrat srdito napadli z večimi bataljoni. Lahi so bili vrženi povsod nazaj.

Pri Sv. Martinu.

V petek, dne 12. maja, so naši na severnem poboju gore Sv. Mihaela krepko odbili več italijanskih napadov. Naši so sprožili večjo mino v italijanske okope. Lahri so imeli velike izgube.

Premikanje čet v Gornji Italiji.

Poročila z italijanske meje pravijo, da se v Gornji Italiji vrši veliko premikanje čet. Italijansko armadno vodstvo bo vrglo najbrž zopet mnogo svežih čet na bojno črto. „Neue Züricher Zeitung“ poroča, da je pričakovati v Italiji novih vpoklicev. Ker se je civilni blagovni promet na gornjeitalijanskih železnicah zelo omejil, dokazuje, da se vrši veliko premikanje čet. Domneva se, da se Lahri pripravljajo na novo veliko ofenzivo.

Uničen „M 3.“

Italijanski listi poročajo, da je zračna ladja, ki so jo naši dne 4. maja pri Gorici sestrelili, bil zrakoplov „M 3.“ Na ladji so se nahajali major Pastine, 3 stotniki, 1 podčastnik in 1 vojak. Ladja je plula z brzino 70 km na uro.

Salandra na fronti.

Zadnje dni je Salandra zopet obiskal italijansko fronto. Po pogovoru s kraljem je prepotoval vojno ozemlje od izhoda proti zahodu. Kakor poroča socialistični „Avanti“, je Salandra najprvo v Padovi obiskal grob sv. Antonija, svojega krstnega patrona, da bi si tam izprosil potrebno varstvo in bi napravil slovesno obljubo. Vozil se je tudi čez Gardsko jezero in si je v mestu Brescia ogledal tamošnje orožarne. Poslanec Bonizelli mu je tam izročil mal kip, ki predstavlja zmago in ga je tudi nagovoril. Salandra je odgovoril, da vzame kip s polnim upanjem na zmago in ga bo shranil za svoje otroke kot dragocen spomin. Njegov duh, je rekel Salandra, je mnogokrat v groznih strahovih popolnoma izmučen, a kljub temu je prepričan, da bo Italija častno izšla iz te borbe. Pri teh besedah je pričel Salandra jokati in zbrani gostje so istotako bili globoko ganjeni. Končno je Salandra stisnil poslanca Bonizelliju roko in rekel: „Da, mi moramo zmagati, četudi bi trajala vojska še bogve kako dolgo.“

Francozi na italijanski fronti.

Iz Lugana se poroča, da so dne 11. in dne 12. maja obiskali italijansko fronto sledeči Francozi: bivši ministrski predsednik Barthou, bivši minister Pichon, bivši poslanec Reinach in pisatelj Bares. Dne 11. maja so dospeli v Videm in so na povabilo italijanskega vrhovnega poveljstva odšli na soško fronto; od tam bodo obiskali tudi koroško in tirolsko bojno črto. V Turinu so Francozom na čast priredili slovesen obed.

Italijanski listi pišejo, da ima obisk Francozov na italijanski fronti namen, da potolaži francosko javnost, ki je radi italijanskih neuspehov precej nevoljna na Italijane. Francosko odposlanstvo bi se naj na italijanski fronti prepričalo, da se ima Italija boriti z najtežjimi razmerami in z najhujšimi sovražniki. Italija hoče tudi dokazati, da rabi vsakega moža na svoji domači fronti in da ne more poslati nobenih čet Francozom na pomoč.

LISTER.

Vrednost svetlobe.

Zdaj je pomlad, zdaj klije in cvete povsod zdravje. Ven iz zatohlih židov, ven na zrak in na sonce, ki bo izvelklo vse zimske prehlade in bolezni. Pa ne pomaga samo par minut počasne hoje na solnčni strani mestne ulice, gibači in izpotiti se je treba na soncu, potem šele se čuti človek lažjega, potem šele mu je bolje. Poglejmo poljedelca. Po Božiču začne tožiti, da ga boli to in ono. Nabral se je težkega zraka po hiši in kleti, bleđ je, utrujen. A komaj ga pokliče zemlja na delo, že oživi in se pomladi. iz zemlje in iz dela srka nove moči.

Kar stanuje po mestih, pride premalo na zrak. Tistih par ur ob nedeljah ne more zadostiti pomanjkanju celega tedna, na delavnik pa je malo srečnih, ki bi mogli po svoji volji na sonce. Mnogo ljudi tudi ne razume in ne čuti te potrebe, škoda jim je za čas. A čas, ki se prihrani s tem, se izgubi z boleznijo, katere bi se bil ognil, da si hodil pravočasno na zrak in na sonce. Za meščane bi bilo skoraj treba napraviti postavo, ki bi ukazovala, da mora vsak človek

Italijani na Krfu.

Ir Curiha se dne 11. maja poroča, da so italijanske čete prevzele posest otoka Krf, ker so Srbi po večini odposlani pred Solun.

Italijansko brodovje pred Valono.

Pariški „Matin“ poroča, da je dne 10. maja priplulo pred Valono močno italijansko brodovje in je pol ure obstreljevalo avstrijske postojanke pred mestom. Ladje so se nato zopet vrstile.

Rusko bojišče.

Razun artilerijskih bojov v Voliniji in manjših prask pri Dvinskem, ni zaznamovati na ruski fronti kaj posebnega. Lansko leto mesca maja so bili na ruskem bojišču veliki dogodki, letos pa vlada nekak svečan mir. V Petrogradu so dne 12. maja ljudske množice hodile po ulicah z belimi zastavami in kričali: „Mir! Mir!“

Car se posvetuje.

Car je sklical vse zborne poveljnike, da se z njimi posvetuje o novih vojnih podjetjih, ki so baje namenjene proti avstrijskemu delu ruske fronte.

Francosko bojišče.

S francoskega bojišča nobenih posebnih dogodkov.

Nova francoska ofenziva?

Sviciarski polkovnik Stegemann piše v vojaškem listu „Bund“ sledeče:

Dosedanji branitelj Verduna general Petain je odpoklican in na njegovo mesto je imenovan general Nivelle. Zdi se mi, da ta sprememba ni brez vsake važnosti. Francoska vlada je odlikovala z visokimi redovi izbornega generala Petaina, branitelja Verduna, in njegove podpoveljnike. S tem odlikovanjem je izrazila prepričanje, da smatra borbo za Verdun v glavnem za odločeno, čeprav se še nadaljujejo hudi boji. General Petain je imenovan za poveljnika francoskih armad v središču med Soissonom in Verdunom. Za branitelja Verduna je imenovan general Nivelle, ki je sedaj četrti branitelj Verduna. Prvi je bil Sarraill, zatem Hubert in nato Petain. Pred Petainom je poveljeval francoskim armadam v središču general de Castelnau, ki je ostal poveljnik še tudi potem, ko je že bil imenovan za načelnika generalnega štaba teh armad.

Sedaj pa nastane vprašanje, če se gre samo za visoko odlikovanje in povišanje tako zaslužnega generala, kakor je Petain, ali če ni morebiti s tem odlikovanjem in imenovanjem še tudi združen kak drug poseben namen. Med Soissonom in Verdunom se nahaja tista točka v Champañni, kjer je prodrla francoska armada nemško bojno črto, na tem ozemlju leži Chalons, znano veliko zbirališče francoskih rezervnih čet, kjer se sedaj vzbujajo ruski polki ter polki iz francoskih izvenevropskih naselbin. Ali morda ne nameravajo začeti Francozi pod poveljstvom generala Petaina z veliko ofenzivo, katera se jim je vsled strateškega položaja že tako dolgo vsiljevala in za katero se utegnejo sedaj odločiti še tudi Angleži? Ali ne bo začel četverosporzum kljub izgubam pri Verdunu in Postavyju z novo ofenzivo, ko je pritegnil novih ojačenj iz Soluna in ko se je že tudi italijanska armada nanovo razvrstila?

vsak dan nekoliko na čisti zrak.

Ura, v kateri je človek najbolj potreben oddiha in zraka, je opoldanska ura. Res, da se zapro tedaj prodajalne in pisarne, šole in podobno, ne dela se pa to z ozirom na potrebo zraka, ampak radi potrebe želodca. In učitelj, učenec, uradnik, trgovec, hite iz zatohlega prostora v zakajeno gostilno ali v slabo prezračeno stanovanje, kjer vržejo jed v sebe, dihajo polnih pljuč od kuhinjskih dišav in duha napolnjeni zrak in se vrnejo zopet k svojemu delu. Zrak in počitek sta bistveno potrebna za delovanje želodca. Radi zdravja bi bilo potrebno, da bi se končavale šole in druge uradne ure nekaj pred poldnevom, da bi se napila lahko pljuča vsakega, ki gre iz zaprtih prostorov, čistega zraka in bi deloval želodec lažje. Koliko boleznih bi se ustavilo s tem! Opoldanski izprehodi so premalo uvaževani in poznani. Človek, ki se izprehodi opoldne po čistem zraku, po samotni poti, je vse popoldne svež pri delu. Kjer je pri hiši dvorišče ali vrt, naj bi hišni prebivalci tudi kosili v njem. In če to ni mogoče, naj bo vsaj obednica dobro prezračena.

Resnica je, da se zapirajo v mestu vse preveč okna. Enkrat zaradi solnea, enkrat zaradi prahu, a enkrat, da bi ne gledali sosedge v sobe. Solnce pokvari poljištvu, prah je pač prah. In napram radove-

Pred Solunom.

Francozi zasedli grško vas.

Francozi so dne 10. maja zasedli grško vas in utrdbo Dovatepe severno od Demir-Hisarja (severno-izhodno od Soluna). Mala grška posadka je sicer protestirala proti nasilnemu postopanju, a Francozi se na protest niso ozirali.

Srbija.

Pasič o gospodstvu v Adriji.

Razprave o srbskih aspiracijah so, kakor smo že poročali, Italijane zelo razburile. Srbskemu ministrskemu predsedniku Pašiču se je zato zdelo potrebno Italijane nekoliko potolažiti. Zato je izjavil dne 9. maja petrogradskim časnikarjem, da srbske aspiracije nikakor ne ogrožajo italijanske nadvlade ob jadranskih obalah. Srbija ne stremi za tem, da bi imela ob Adriji vojna pristanišča, gre ji le za gospodarske interese, katerim Italija vendar ne nasprotuje. Edino nasprotstvo obstoja v tem, da se Italija in Srbija še niste sporazumeli, koliko vojaških oporišč da potrebuje Italija. Četverozeva da podpira vsa stremjenja po trajnem prijateljskem sporazumu med Italijo in Srbijo. — Pašičeve izjave ne bodo napravile Italijanom mnogo veselja, saj se dela Pašič, kakor da bi sploh nič ne vedel, da zahteva Italija skoro celo Dalmacijo, za katero ji ponuja kamen „vojaških oporišč.“

Dne 10. maja, torej en dan po gornji izjavi, pa je Pašič izjavil v Petrogradu, da se je glede bodočnosti Srbije sporazumel že z vsemi četverosporzumovimi državami. Samo z Italijo je prišel v spor — ker se radi razdelitve jadranske obali Srbija in Italija ne morete zediniti. Pašič je zato izjavil, da začasno prepusti Srbija gospodstvo nad Adrijo Italiji z upanjem, da bo Italija pozneje vendar dovolila Srbiji dohod do morja.

Kralj Peter v Grčiji?

Iz Geneve se poroča preko Pariza, da se bode podal srbski kralj Peter, ki se še sedaj nahaja na grškem otoku Euböa, takoj ko bo srbska armada popolnoma zbrana v Solunu, s prestolonaslednikom Aleksandrom v Solun. Kralj Peter bo na novo razvrščene srbske čete nadzoroval in jih pozdravil. Kraljevič Aleksander bo zopet prevzel vrhovno poveljstvo nad srbskimi četami.

Peter brzojavlja Nikolaju.

Kakor se poroča iz Bukarešte, sta si ruski car Nikolaj in srbski kralj Peter zamenjala brzojavke. Kralj Peter je poslal carju Nikolaju brzojavko kot dodatek pisma, ki mu ga je v Petrogradu osebno izročil Pašič. V brzojavki prosi Peter, naj car v bodoče posveti posebno skrb obstanku kraljeve hiše Karagjorgjevičev. Car je sicer odgovoril, a v neobvezni obliki, da bo vse storil, da bi Karagjorgjevičevi rodbini pripomogel do njenih pravic.

Sarajevski umor in major Tankosič.

V Belgradu so naše čete našle važen dokaz, da je srbski kraljev major Tankosič vendar bil v tesni zvezi z morilci rajnega prestolonaslednika Franca Ferdinanda in njegove soproge. Našlo se je namreč uradno pismo belgrajskega župana, ki ga je pisal član po umoru srbskemu ministru notranjih zadev in v katerem naznanja, da so na dan sarajevskega umora prišli k lastniku lista „Balkan“ trije četaši in so ga v imenu majorja Tankosiča prosili, naj na noben način v svojem listu ničesar ne piše, iz česar bi se dalo sklepati, da so bili belgrajski vladni in voja-

dnim očem je treba tenke ali debele mreže, in če ne drugega, se zastavi okno tako s cveticami, da ne moreta ne solnce in ne zrak v sobo. Smešno je braniti vse oživljajočemu solncu v sobo zaradi barve pohištva in preprog; barva pohištva naj le pobledi, same da rde leca tvojih otrok. Prah še vedno ni tako nezdrav, kakor je nezdrav zaprt zrak. Zdravniki so dognali zdaj, da je najboljša pomoč pri pegastem legarju zrak, t. j. noč in dan odprta okna. V bolnišnicah, kjer so uvedli to prakso, so ozdraveli bolni in se niso okužili strežniki. Isto velja tudi za druge nalezljive bolezni. Kjer je zaprti zrak poln kužnega vzduha bolniškega, vdihuje bolnik svoj lastni strup in kdor pride iz svežega zraka v zastrupljenega, dobi hitro bolezen.

Iz bolniških sob vrzi zagrinjala in vse, kar o vira zraku prost prehod. Mreže, ki zastirajo po mestih okna, da branijo radovednim pogledom, naj ne branijo ljubemu božjemu solncu, da te blagoslovi s svojim žarkom; tako mreže škodujejo tudi očesu, ako gledaš dan za dnevom skozi nje; na vsak način je bolje, zakriti okno s cvetjem. Več življenja na soncu, pri dnevni luči! Koliko več bi koristila telovadba in koliko manj bi škodila tista večkrat nepotrebna telovaba — ples — ko bi se izvajalo vse to vedno na soncu!

ski krogi v zvezi z morilcem Cabrinovičem. Če bi se kaj takega objavilo, bi to postavilo Srbe v preveč slabo luč in bi utegnilo imeti celo zle nasledke. Iz tega uradnega pisma je razvidno, da je major Tankosič že dan po umoru vse potrebno ukrenil, da bi se njegove zveze z morilcem Cabrinovičem in vladnimi krogi v časopisu zamolčale.

Nikita zapuščen.

Pariška poročila pravijo, da je črnogorski kralj Nikita od četverosporazumovih držav popolnoma zapuščen in brez vsake veljave. Nikita bi bil rad obiskal Pariz, a se mu tega niti ni dovolilo. Zdi se, da je kralj popolnoma ločen od sveta. Ugoditi tudi niso hoteli njegovi zahtevi, da bi se Črnogoro pripustilo po zastopnikih k različnim posvetovanjem četverosporazuma, kar pa se je Srbiji ugodilo. Le z veliko težavo je Nikita dobil sredstva, da je izplačal itak zelo skromne plače svojih ministrov, ker se je četverosporazum branil plačati iste iz svojih blagajn.

Nikita in Danilo.

Sofijski list „Kambana“ poroča o dogodkih v Črnigori in pravi, da je črnogorsko ljudstvo s sedanjjo upravo v Črnigori zelo zadovoljno in želi, da bi vedno tako ostalo. Ljudstvo se je tudi zadovoljivo izražalo o tem, da je kralj moral bežati iz dežele in želi, da bi se Nikita odstavil in se princ Danilo postavil za vladarja. Tudi več črnogorskih ministrov in ljudskih zastopnikov je že opetovano izrazilo to željo, a avstrijska vlada ji noče ugoditi, da se ji potem ne bi moglo očitati, da je ona povzročila odstavev kralja. Nikita vlada že od nekaj zelo trmasto. Prava vladarja Črnogore sta bila dosedaj 30letna princezinja Ksenija in dvorni tajnik Plamenac. S princem Danilom je imel kralj Nikita večkrat resne spore.

Bolgari stražarji na Balkanu

Visok bolgarski častnik je na vprašanje, je-li ne smatra Bolgarija svoje vojaške naloge v tej vojski v glavnem že za končane, odgovoril, da še vedno utegnejo nastati vzroki, ki bi zahtevali, da bi morala Bolgarija prijeti vnovič za orožje. Na vsak način pa mora ostati bolgarska armada — čuječ stražar na Balkanu.

Četverosporazumova ofenziva prihodno spomlad.

Milanski list „Corriere della Sera“ piše, da letos v spomladi ne bo prišlo na nobeni fronti do važnejših dogodkov. Po bitki pri Verdunu ne bo prišlo na zapadni bojni črti do nobenega velikega vojnega podvzetja, istofako tudi ne na ruskem in italijanskem bojišču. Edino na bojni črti v Kavkazu in v Mezopotamiji utegne priti do večjih bojev. Angliji se mora dati prav, da se bo moglo pričeti šele v prihodnji pomladi z veliko ofenzivo. Je to način angleškega bojevanja, da se zavleče vojska, kar sicer povzroča veliko škodo, toda izid vojske bo četverosporazumova končna zmaga.

Zakaj ne začne Italija z novo ofenzivo?

Vojaški sotrudnik lista „Idea Nazionale“ piše, da ne dopuščajo vremenske razmere na italijanskem bojišču, da bi Italija zastavila velike množine svojih čet. Sicer se pa glasom sklepa pariških vojaških posvetovanj ne sme spustiti nobena četverosporazumova država v kako posamezno ofenzivo, ki bi se utegnila končati zelo neugodno.

Kdaj bo mir?

Berolinski list „Vorwärts“ prinaša izjavo bivšega nizozemskega finančnega ministra Treuba glede njegovega mnenja o bližajočem se koncu vojske. Treubovo izjavo je objavil amsterdamski dopisnik v švicarskem listu „Neue Züricher Zeitung.“

Treub je bil tri leta član kronskega sveta nizozemske kraljice in se še danes prišteva med njene prijatelje. Iz Treubovih izjav je posneti, tako piše amsterdamski dopisnik švicarskega kralja, da se sme z gotovostjo računati, da je konec vojske mnogo bližje, kot se splošno in s strahom domneva. Treub je mnenja, da se bo vršila še samo edina velika ofenziva zaveznih armad in sicer najpozneje v sredi letošnjega poletja. Da bi na obeh straneh ostale armade do jeseni nedelavne, kakor so sedaj, ko se vršijo samo manjši boji krajevnega pomena, se smatra kot izključeno. Istofako je po Treubovem mnenju izključena tudi tretja zimska vojska, o kateri malodušni ljudje večkrat govorijo. Treub sam osebno ne veruje, da bi nova četverosporazumova ofenziva imela tako velik uspeh, da bi po isti bila severna Francija in Belgija osvobodeni in da bi se nato Nemčija po četverosporazumovih armadah obkolila. Treub sicer ne dvomi, da bi Francozi ne dobili svojih, zdaj od Nem-

cev zasedenih pokrajin nazaj in da se ne bi tudi še Belgijcem vrnila njih dežela in nepristranost, a je prepričan, da bodo Nemci svojo sedanjo posest teh zasedenih dežel znali pozneje pri sklepanju miru sredno izrabiti, da dobijo zopet svoje izgubljene nasebne nazaj. Spremembe na evropskem zemljevidu se bodo izvršile samo na izhodu in na Balkanu. Vsi ti vojni dogodki bodo v dveh ali treh mescih tako nespremenljivo trdno določeni, da nihče ne bo imel več upanja, jih spremeniti na svojo korist in potem bude nastopil trenotek, ko se bo odložilo orožje.

Na Irskem

V spodnji angleški zbornici je nacionalist Dillon pozval vlado, naj ustavi usmrtnice na Irskem. Asquith pa je odgovoril, da je vsled ustaje bilo ranjenih 1315, umrle pa 304 osebe. Usmrtila se še bosta 2 ustaška voditelja, potem pa bodo smrtne obsodbe ustavili. Casement je prišel v pondeljek, dne 15. maja, pred sodišče. Obravnava bo trajala več dni.

Španska nepristranost.

Španski kralj je dne 10. maja pri otvoritvi zbornice prebral prestolni govor, v katerem se glasi: Španija stoji z vsemi bojujočimi se državami v prijateljski odnošaji. Španija bo odkritosrečno vstrajala pri svoji nepristranosti. Vse vojskujoče se države cenijo njeno lojalno zadržanje in opravičene vzroke njene politike. Vlada ugoditi s tem, da krepki nevtralno politiko, najsrčnejši želji svoje dežele. Prihajajo glasovi, ki značijo, da bo dežela po miru radi svojega zadržanja imela velik dobiček. Z ozirom na sedanji položaj bo vlada zahtevala ojačenja narodne obrambe. Obe španski zbornici boste se namreč imeli posvetovati o preustroju španske armade. Kralj je končal z besedami: Zbornici boste imeli sveto dolžnost, da ju bodo pri posvetovanjih vodili interesi obrace domovine in dobrobit Španije.

Napad na avstrijskega poslanika

Petrograjski brzojavni urad poroča iz Teherana, da je neki Djemal-beg napadel tamošnjega avstro-ogrškega poslanika grofa Logothettija. Napad je ponesrečil. Poslanik ni ranjen. Vzrok napada še ni znan.

Politične vesti.

Zborovanje nemških nacionalcev v Gradcu. V soboto, dne 14. maja t. l., so priredili nemški nacionalci veliko zborovanje, na katerem je med drugimi govoril tudi vsenemški poslanec K. H. Wolff. Kaj se je vse govorilo na tem zborovanju, se ne poroča in kar se poroča, ni nič posebnega.

Razveljavljena obsodba. Višjesodni svetnik in bivši češki državni poslanec dr. Fran. Slama je bil lani od vojaškega sodišča na Dunaju obsojen zaradi hudodelstva po § 61 (sokrivda veleizdaje radi opuščene ovačbe veleizdajnega podjetja) na pet let težke ječe. Najvišji vojaški sodni dvor je sedaj ničnostni pritožbi obsojenega ugodil ter ga popolnoma oprostil. Z dr. Slamo je bilo oproščenih tudi 28 ž njim vred obsojenih brnskih visokošolcev.

Učinkovanje vojne na socialno demokracijo. Pojavi v socialističnih strankah Nemčije, Francije in Anglije so zelo zanimivi v pogledu razvoja socializma in z ozirom na borbo med nacionalizmom in internacionalizmom. Utemeljitelja nemške socialne demokracije, Marx in Engels, nista kazala umevanja za moderni narodnostni razvoj. Komunistični manifest z geslom „Proletarci vseh dežel, združite se!“ govori, in to je karakteristično, o deželah in ne o narodih! Še v poslednjem zvezku Marxovega dela „Kapital“ se nahaja izrek, da so „plemiski odnošaji sekundarne sile družbe, gospodarski pa so glavne sile.“ A tekem časov so se nazoni o tem bistveno izpremenili. Na šestem zborovanju socialne demokracije v Avstriji je rekel dr. Adler: „Še v šestdesetih letih minulega stoletja je pomenjalo mednarodno isto kot nenaroden, kakor da bi se človek mogel odreči svoje lastne zgodovine, svoje narodne individualnosti, kakor da bi bil možen čisto abstrakten pojem človečanstva.“ Malo časa za tem je rekel v dunajskem parlamentu poljski socialist, poslanec Daszynski: „Jaz sem tako Poljak kakor socialist.“ Pernerstorfer pa je izrekel nazor, da človek more biti dober Nemeč, odličen Slovan, oduševljen Italijan, a poleg tega da more biti tudi strasten socialen demokrat. Norveško delavstvo je že leta 1894 sprejelo v svoj program samostalnost norveških dežel. Francoski socialisti so vedno čutili francoski, angleški pa angleški. A li še le v času vojne je prišlo do radikalne kristalizacije. Do velikega spora je prišlo posebno med francosko in nemško socialno demokracijo, tako, da se je že pisalo, da tudi po vojni ne bodo možni stiki med njima. Dolej so se, kakor znano, francoski socialisti dosledno uprli temu, da bi stopili v dogovor z nemškimi socialisti — in vse to iz narodnostnih ozirov. V svojih proklamacijah za časa vojne so socialisti vseh

narodov izjavljali pripadnost k svojemu narodu. Mislimo torej, da se ne motimo, ako pravimo spričo takega razvoja stvari, da niso opravičene bojzorni tistih, ki menijo, da sedanja vojna prinese kot posledico dekadenco nacionalizma. Nasprotno: narodno umevanje se utrja tudi pri tistih elementih, ki mu dosejaj niso bili naklonjeni. Gotovega se seveda ne more reči ničesar, ali gotovo je na vsak način, da smo pričeli važnega procesa, ki prehaja preko vseh dežel evropske zemlje.

Bolgarija kupila zlati rudnik. Bolgarska vlada je kupila v zasedeni Novi Bolgariji v vladnem okrožju Salaž rudnik „Ana“, v katerem so kopali zlato. Iz rudnika so dobivali dosedaj vsak dan ½ kilograma čistega zlata. Rudnik je bil dosedaj last neke delniške družbe. Bolgarska vlada upa s smotrenim kopanjem v rudniku dobivati mnogo več zlata, kakor se ga je dosedaj izkopal.

Skupno delo bolgarskih in avstrijskih zgodovinarjev. V dunajski antropološki družbi je dne 10. maja imel kustos nižjeavstrijskega deželnega muzeja dr. Menghin predavanje o starinskem raziskovanju v Bolgariji in napredkih tega raziskovanja. Predavatelj je končal svoj govor z željo, da bi avstrijski in bolgarski raziskovalci starin v bodoči mirovni dobi skupno delovali. Predavanju so prisostvovali nadvojvoda Leopold Salvator, nadvojvodinja Marija Beatrice in Marija Imakulata, kakor tudi bivši bolgarski vojni minister Fičev in drugi.

Ruski jezik v angleških šolah. Vojna zveza med Anglijo in med Rusijo je dala povod, da so uvedli učenje ruskega jezika v angleških trgovskih šolah. Angleži se pač pripravljajo, da bi prevzeli ruski trg, na katerem so pred vojno dominirali Nemci. Zda se uvedli učenje ruskega jezika tudi na liverpolskem vseučilišču in bodo ta zgled posnela tudi še gotovo vseučilišča v Manchesteru, Sheffieldu in Cambridgeju.

Lord Churchill — zopet politik. „Daily Chronicle“ poroča, da bo lord in bivši minister Churchill, ki je v začetku vojske vstopil v armado, opustil svojo vojaško službo in se bo zopet posvetil parlamentarnemu in političnemu delovanju. Churchill namerava z angleško liberalno in unionistično vojno stranko sodelovati.

Raznoterosti.

Borojevič, der Kroatengeneral. Znani berolinski umetniški list „Jugend“ prinaša v svoji zadnji številki izvrsten potret generalnega polkovnika dr. Svetozarja pl. Borojeviča, katerega je naslikal Nikolaj Schattenstein. Pod naslovom „Borojevič, der Kroatengeneral“ je napisal Karol Mardlaun v istem listu krasen in duhovit življenjepis o tem hrvatskem vojskovodji in branitelju naše monarhije na slovenski Soči.

40letnica župnikovanja. Pretekle dni je dopolnil č. g. zlatomašnik Jurij Bezenšek 40 let, odkar je bil prišel za župnika v Čadram pri Konjicah. Tu si je sedaj 78letni ter še duševno in telesno krepki gospod med ostalim postavil krasen spomenik s 40 m dolgo in 14 m široko novo cerkvijo, o kateri pravijo strokovnjaki, da bi čast delala vsaki katedraliki.

V bolnišnici usmiljenih bratov v Gradcu se je od dne 1. januarja 1916 do dne 10. maja 1916 lečilo iz lavantinske škofije 11 duhovnikov (prelatov (1), župnikov (7) in kaplanov (3)). Sedaj se še v pobožno molitev č. g. sobratov in vernikov priporočata v agoniji ležeča duhovnika: Francišek Vidmaier, župnik na Žusmu ter č. g. Anton Kovačič, kaplan na Vidmu ob Savi. Marija majnika, zdravje bolnikov, izprosi vsem, zlasti pa tema revežema, zopetno zdravje.

Zopet nov ogrsko-slovenski vojni kurat. Poleg č. g. Karola Ficko je imenovan za vojnega kurata č. g. Jožef Ragašič, mestni kaplan markovski.

Vojne podpore duhovščini. Odposlanstvu duhovščine je izjavil dne 12. maja naučni minister Husarek, da se bo v posameznih škofijah razdeljevala podpora za duhovnike, ki opravljajo dušno pastirstvo in sicer v razmerju s prispevki, katere izplačuje verski sklad kot podpora duhovnikom. Glede porazdelitve podporne svote na posamezne škofije bodo stavili tozadevne predloge dotični škofijski ordinariati. Nato se je podalo odposlanstvo k posvečevalnemu škofu dr. Pflugerju kot zastopniku dunajskega kardinala-kezoškofa dr. Piffa-a, kjer so ponovili zgorajšnja prošnja.

80letnica slovitega katoliškega pisatelja in učenjaka. Dne 4. maja je obhajal v Rimu sloviti nemško-katoliški učenjak, teolog in starinoslovec, monsignor Anton de Waal 80. dan svojega rojstva. Ob tej priliki ga je sprejel sv. Oče Benedikt XV. in se mu je zahvalil za njegovo dolgoletno uspešno delovanje kot vodja učnega zavoda Campo Santo, kot pisatelju in starinoslovcu. Prelat se mu je zahvalil za izkazano čast. Anton de Waal se je rodil dne 4. maja 1837 v kraju Emerik am Niederrhein v Porenju. V duhovnika je bil posvečen leta 1862. Od leta 1868 naprej je rektor zavoda Campo Santo v Rimu. De Waal je sloviti posebnost radi svojih znamenitih spisov, od katerih jih je več preloženih v mnoge jezike, tako tudi v slovenščino. Posebno znana so sledeča njegova dela: „Valerija“, ki jo je spisal leta 1884, „Slike iz katakomb“, itd. Izdal je mnogo klasičnih gledaliških i-

ger, životopise kardinala Antonellija, papeža Leona XIII., Pija X in mnogo drugih. Za njegove obile zasluge je bil leta 1900 imenovan za apostolskega protonotarja.

Henrik Sienkiewicz. Največji med sedanjimi poljskimi pisatelji, Henrik Sienkiewicz, je postal dne 5. maja t. l. 70 let star. Rojen je bil v Woli Okrzejski v guberniji Siedlec in je, dovršivši v Varšavi filozofske študije, prepotoval zapadno Evropo, Ameriko in Afriko. Posvetil se je potem žurnalistiki in vstopil v uredništvo varšavskega lista „Slowo“, toda njegovi romani so mu prinesli ne samo največjo literarno slavo, nego tudi zaslužen materijelno neodvisnost. Zato je popustil žurnalistiko in se posvetil popolnoma pisateljstvu. Njegovi romani so skoro vsi prevedeni na slovenski jezik in morda ni noben pisatelj našel med Slovenci toliko čitateljev, kakor ravno Sienkiewicz. Pred nekaj leti je bil Sienkiewicz odlikovan z Nobelovo nagrado za literarne zasluge. Tudi Slovenci se mu ob njegovi 70letnici klanjamo v spoštovanju in hvaležnosti, želeč mu, da bi doživel konec sedanje vojske, ki je noben narod tako ne čuti, kakor poljski.

Bolgarska duhovščina v zasedeni Srbiji. Bolgarski sv. sinod je poslal v srbsko ozemlje, katerega so zasedli Bolgari, 280 duhovnikov, ki so že nastopili svojo službo.

Oče g. prof. Spintreja. „Slovenec“ piše: Umrli je v Ljubljani, Sv. Jakoba trg št. 9, dne 11. t. m. g. Nikolaj Spintre, ljubljanski meščan, v 91. letu. Pokojnik je bil svoje dni hišni posestnik in čevljarSKI mojster na Židovski stezi. Dasi ni bil rojen ljubljčan, je vendar ljubljano iz sreča ljubil in se čutil zadovoljnega le v Ljubljani. Dokler je mogel hoditi, je vsak dan ob devetih prihajal k sv. maši v stolnico. Tej pokončni hoji bi nihče ne prisojal 90 let. Njegov sin je profesor na učiteljski v Mariboru. Naj v miru počiva!

Razpisanih 279 profesorskih služb. Na avstrijskih državnih srednjih šolah (gimnazije in realke) bo v najkrajšem času razpisanih 279 učiteljskih mest. Nameščenje novih učiteljskih oseb na srednjih šolah bo samo začasno. Ni dovoljeno premeščati stalnih profesorjev ali učiteljev iz enega učnega zavoda na kak drugi učni zavod. Tozadevne prošnje je pložiti najdalje do 15. junija 1916 in sicer na tisti dež. šolski svet, v kateri deželi želi prošnjik biti nastanjen. Srednješolske učiteljske osebe, ki opravljajo vojaško službo, smejo vlagati tozadevne prošnje na najbolj priprosti način, velja tudi, če odpošljejo navadno vojno dopisnico na dotični deželni šolski svet.

Bivša praška župana umrla. V četrtek, dne 11. maja, je v Pragi umrl, zadet od kapi, bivši praški župan in deželni poslanec dr. Vladimir Srb. Nedavno je nagloma umrl bivši praški župan Šolc.

Vesti od ogrskih Slovencev. V Kobilji je v mlinu Štefana Toplak dobilo mlinsko kolo pod se 13letnega Kolomana Toplak in ga je tako zdrobilo, da je kmalu izdihnil. — V Krogi je Franc Gombosi kazal bratu Antonu stroto puško. Puška je počila in krogla je šla Antonu v rebra. Smrtno ranjenega so spravili v soboško bolnišnico.

Pri Zadrudni Zvezi v Ljubljani se je do dne 10. maja podpisalo IV. vojnega posojila za 1.902.800 K in sicer 40letnega amortizacijskega državnega posojila za 792.800 K, državnih zakladnih listov pa za 1.110.000 K.

Odlikovan je bil g. Joško Petan, računski podčastnik I. razreda, s srebrnim zaslužnim križcem na traku hrabrostne svetnje. Nahaja se skozi celo vojsko na fronti zdrav in čil.

Poroka slepega vojaka. V Celovcu se je dne 8. maja vršila poroka slepega vojaka Matija Berger, kateri je v vojni izgubil svoje oči. Poročil se je z nevesto Ano Javornik. Poroke, ki se je vršila v stolnici, se je udeležilo obilo odličnega občinstva, med drugimi tudi deželni predsednik grof L. knez Orsini itd., navzoči so bili tudi ženinarji, variši, slepi vojaki. Novoporočencema je postal nadvojvoda Karl Štefan brzoavno poročno čestitko. Velike množice ljudi so prišle gledat ganljiv prizor, ko je popolnoma čila in zdrava nevesta peljala svojega slepega ženina od otarja.

Okrajni pomožni odbori. Pri okrajnih sodnijah so ustanovljeni okrajni pomožni odbori, ki imajo nalogo, da pomagajo družinam vpoklicanih do podpor, in jim sploh gredo v vseh košljivih zadevah na roko. Ako torej kaka žena ali sorodnik vpoklicanca misli, da se mu glede podpore godi krivica, t. j. ali sploh ne dobi podpore ali pa premalo, naj se obrne na okrajni pomožni odbor. Na ta odbor se naj obračajo tudi vdove padlih v zapuščinskih in drugih spornih zadevah. Odbor posluje brezplačno. V Mariboru je predsednik tega odbora deželnosodni svetnik Stergar (okrajna sodnija, pritliče).

Tihotapsko pošiljanje pisem iz bojišč. Dogodili so se slučajji, da so pošiljali vojaki z bojišča svojem pisma in dopisnice po ranjenih in tudi po nevojaških osebah, da so se na ta način izognili vojaški cenzuri pisem in dopisnic, ali so pa oddajali pisma in dopisnice na nevojaške pošte. Pred takim postopanjem se prav resno svari, kajti za tozadevne prestopke so določene zelo ostre kazni. Tudi nevojaš-

ke osebe se resno svari, da ne sprejemajo od vojaških oseb na bojišču, v bolnišnicah itd. nobenih zasebnih pisem, ker bi sicer zagrešile hudodelstvo, za katero je določena ostra kazen.

Vojnopoštni zavitki in vojnopoštni uradi. V naslednjem se objavlja seznam vojnopoštnih uradov, ki so pripuščeni prometu zasebnih vojnopoštnih zavitkov in sicer so za sedaj temu prometu pripuščeni edino sledeči vojnopoštni uradi: 6, 10—15, 17, 19, 19-II, 20, 22, 22-II, 22-III, 23, 24, 25, 27—31, 33, 35—44, 47, 50, 51, 52, 54, 56, 57, 62, 63, 66, 68, 70, 71, 72, 74, 75, 78, 80, 81, 83—87, 89, 91, 92, 94, 100—105, 109, 110, 111, 115, 116, 116-III, 118, 119, 125—128, 130, 132, 136, 137, 139, 141, 142, 144, 145, 146, 148, 149, 156, 160, 162, 163, 164, 169—174, 176, 179, 180, 182, 185, 186, 189, 202, 204, 206—210, 212—216, 219, 220, 222, 225, 227, 228, 230, 231, 233, 224, 236, 237, 238, 251, 253, 254, 260, 261, 264, 265, 273, 274, 301, 301-II, 351-III, 303, 305, 306, 309—314, 320—322, 324—330, 341, 350, 351, 351-II, 351-III, 352, 353, 355, 501, 503, 505, 506, 507, 600—615, 630. Glede pripustitve prometa zasebnih zavitkov na stalne etapne poštne urade v po avstrijsko-ogrskih četah zasedenem ozemlju ni nikake izpremembe.

Vremenski preroki — za mesec maj. Če na sv. Pankracija dan (12.) solnce peče, sladko vince jeseni v kleti teče. Ko se Servacij (13.) poslovi, nam mraza več se bati ni. Če Bonifacij (14.) na nedeljo se uvrsti, jeseni vinca polne so kleti. (Letos je bil Bonifacij ravno na nedeljo.) Janez Nepomučan (16.) deževen in zaspan, pšenice poln bo žitni hram. Če na Cestina (19.) in Bernardina (20.) dan veter divja, pa kmet rad dost' prosa in ajde seja. O sv. Urbanu (25.) solnce gorko, obilo bo vina in bode sladko. Ako pa takrat dež le rosi, trta le čevička malo rodi. Če je sv. Urbana lepo, se rado suši po leti seno.

Dražba občinskih lovov. Lovska pravica spodaj navedenih občin se bo za dobo od dne 1. julija 1916 do dne 30. junija 1922 na javni dražbi oddala v zakup. Vsak dražbenik mora pred pričetkom dražbe položiti izključni cenil enakomeren znesek v gotovini, hranilniških ali Raiffeisenskih vložnih knjižicah kot varščino. Največ ponujajoči mora takoj po dokončani dražbi plačati dražbene stroške, enoletni zakupni enakomerno varščino (kavcijo) in enoletno zakupnino (slednji v gotovini) v roke dražbo vodečemu zastopniku okrajnega glavarstva. Ne jamči se za pravilnost navedenih površinskih izmer. K temu se izrečno pripomni, da se bo pri dražbi dosežena zakupnina, če bi se vsled končnovoljavne rešitve o še tekočih prizivih ali v smislu nadaljnjih določb lovskega zakona občinsko lovišče povečalo ali zmanjšalo, zvišala ali znižala po razmeri površinske izmere, prirastka ali odpada. Drugi dražbeni pogoji se morejo vsak dan pregledati pri okr. glavarstvu med poslovnimi urami. Dražba se vrši pri okrajnem glavarstvu v Mariboru v sobi št. 6, I. nadstropje, dne 29. maja 1916, ob pol 12. uri popoldne, in sicer po naslednjem redu: za občino Selnica ob Muri, površinska mera 896 ha, izključna cena 100 K; Ciglenca 299 ha, 60 K; in Cirknica 506 ha, 80 K.

Nakupovanje sira v severnih državah in na Holandskem. Prejeti smo: Nakupovanje sira v nordijskih državah in na Holandskem se vrši po dogovoru z nemško vlado le po eni sami oblasti. V zvezi s tem se je dala v Nemčiji prepoved prevažanja za sir. Da pa ne bodo imela privatna podjetja škode vsled nakupovanja sira v inozemstvu, se opozaja, da je sir, ki se od 30. aprila dalje odpošilja iz nordijskih držav in iz Holandske, izključen od prevoza preko Nemčije. Interesenti naj se torej radi dobavanja mlečnih produktov pot strokovnega odbora trgovcev s sirom na Dunaju obračajo do nakupovalnice na Duzaju, I. Am Hof št. 4. legitimirane po c. kr. ministertvu za notranje stvari.

Uvoz svinjke masti iz inozemstva. Notranje ministertvo razglasa, da je odslej naprej dovoljeno uvažati svinjsko mast in sreh iz inozemstva.

Nemčija vnovič zvišala cene za pivo. V Nemčiji so zvišali vnovič cene za pivo. Pivo, ki je stalo pred vojsko 15 mark 1 hl, stane sedaj 26 mark in pivo boljše kakovosti, ki je stalo pred vojsko 19 mark 1 hl, stane sedaj 33 mark 1 hl, torej so zvišali cene za pivo za 40—47%.

Bolgarija zvišala cene za pivo. V Bolgariji so zvišali cene za pivo za celih 20%.

V Franciji odlikovali psa v visokim redom. Pred nedavno se je podal predsednik francoske republike, Poincare, na fronto, da bi tako navduševal vojake za nove napore. Pri tej priliki se je pomudil tudi pri treh lovskih bataljonih. Vojaki so mu pokazali psa, kateremu so dali ime „Pyrame“ in katerega uporabljajo z velikim uspehom za stražno službo. Ko je Poincare slišal o junaških činih tega psa, je odredil, da je njegov pribočnik takoj odlikoval tega psa in mu pripel na vrat visok red v obliki zvezde. V smešnosti so Francozi res nedosegljivi!

Babjeverstvo na Francoskem. Število žensk, ki prerokujejo na karte, je na Francoskem kljub sodniškemu zasledovanju tako narastlo, da je policijska prefektura morala nastopiti z najstrožjimi odredbami.

Konj in avtomobil. Po mestih z živahnim prometom se konj precej naglo privadi avtomobilu. V

pokrajinah pa, kjer redko kedaj vozi avto, se konji strašijo pred njimi; poskačejo v stran ali se vpenjajo in spravijo s tem v nevarnost voznika in sploh ljudi, ki so na vozu. Da se temu izognemo, je zlasti pri prvih srečavanjih priporočljivo, da stopi voznik raz voza, drži za vajeti konja, ki je obrnjen za glavo proti bližajočemu se avtomobilu ter skuša pomriti z begano žival s prijaznimi besedami in gladenjem po glavi in vratu. Nespametno bi bilo, če bi kanovali konje, ki so se strašili pred avtomobilom, z bičem in trganjem z vajeti. Tako neumno in surovo ravnanje, ki ga žal večkrat vidimo, lahko v kratkem času skvari celo najboljšega konja in sicer tako, da sploh nikdar ni več uporaben za vprego.

Redek slučaj. V vasi Nagyleta na Ogrskem je umrl cigan Jurij Kanalas v starosti — 130 let. Navzlic svojemu eiganskemu življenju ni bil nikdar bolan in ni imel nikdar z nobenim zdravnikom kaj za opraviti.

Dopisi.

Maribor. Mestni svet je nakupil večjo množino semenske koruze in činkvantina. Kdor rabi, naj se oglasi na magistratu, soba št. 6, kjer dobí potrebno nakaznico.

Ruše. Podravska podružnica slov. plan. društva je sklicala svoj 15. občni zbor 7. maja. Vsled sedanjih razmer je bila udeležba pičla. Odobrila so se tajnikova in blagajnikova poročila in izvolil se je ves prejšnji odbor. Skoraj 100 udov ni plačalo udnine, med njimi seveda največ takih, ki stojijo v bojni črti in od katerih tudi plačila nismo pričakovali, ne zahtevali. Veliko pa je število takih, izbornu situiranih članov, katerih vojska ni zadela, pa kljub dvakratnemu opominu niso odrajtali udnine. Znabiti se po-boljšajo. Skrbno gospodarstvo je pripomoglo, da smo mogli že plačati obresti, davke in druge potrebsčine. Prosimo slovensko javnost, da se zaveda pomena našega društva in ga ne pusti na cedilu. Hvala in čast posojilnicam, ki so društvo podpirale! Kolikor se je moglo dognati, so padli junaške smrti za domovino, oziroma doma umrli v minulem letu sledeči udi: Iv. Holz, Kovačič Ferdo, Ilgo Jožef, Lichtenwallner Matija, Žolgar Vinko, Markošek Ivan. Slava njihovemu spominu!

Verzej. Praznik Marije Pomočnice kristjanov se pri salezijancih letos othaja 21. maja. Popoldne je shod salezijanskih sotrudnikov in pri lepem vremenu procesija.

Šoštanj. Tukajšnje Bralno društvo priredi v nedeljo, dne 21. maja (mesto 14. maja) v gledaliških prostorih hotela »Avstrija« igro: »Skrivnostna zaroka«. Polovica čistega dobička je namenjena za Rudeti križ. Z ozirom na blagi namen prireditve vabi k obilni udeležbi Odbor.

Gornji grad. Bralno društvo v Gornjem gradu namerava v nedeljo, dne 21. maja, popoldne po večernicah, prirediti gledališki igri »Vestalka« in »Vse za dom, cesarja« s pozdravom in petjem. Vabi k obilni udeležbi načelstvo.

Rogaška Slatina. Tukajšnji kopalški zdravnik dr. Hoisel je bil odlikovan s častniškim znakom Rudedečega križa z vojnim okraskom.

Slov. voj. narodne pesmi za moški zbor je izdal učitelj g. Franc Marolt. Cena v platno vezanemu odtisu K 1.80, kartoniranemu odtisu K 1.50. Naroča se pri izdajatelju samem v Ljubljani. Strokovna kritika se je izrekla zelo ugodno, za to priporočamo tudi glede zunanje oblike lično zbirko.

Vsemogočni, ki s svojo previdnostjo vse vlada, je danes pol ure po polnoči poklical k sebi svojega zvestega služabnika prečastitega gospoda

Msg. Karola Hribovšek,
inful. stolnega prošta lavantinskega,

ki je po dolgoletnem bolehanju in po dvetedenski, z vzgledno potrpežljivostjo prenašani bolezni, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal v 70. letu svoje starosti in v 47. letu duhovništva.

Pogreb se bo vršil v sredo dne 17. maja 1916 ob 4. uri popoldne.

Svojega rajnega strica in dobrotnika priporočam v blag spomin in pobožno molitev, zlasti duhovnim sobratom v spomin pri oltarju.

V Mariboru, dne 15. maja 1916.

Prof. dr. Fr. Ksav. Lukman

v svojem in svojih sorodnikov imenu.